

387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet
a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról

A Kormány a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 110. § (1) bekezdés 4. pont *b*) alpontjában, 16., valamint 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. A doktori iskola létesítésének feltételei és eljárási rendje

1. § (1) Doktori képzés kizárólag doktori iskola keretében folytatható.

(2) A doktori iskola létesítésekor meg kell jelölni azt a tudományterületet, azon belül a tudományágat vagy művészeti ágat, amelyben a doktori képzést folytatni kívánják. A tudományágon belüli, illetve tudományágak közötti kutatási terület megnevezéssel azonosítható a doktori iskola működési kereteit tükröző szakmai tevékenység.

(3) Ha e rendelet másképpen nem rendelkezik, tudományágon művészeti ágat, tudományos fokozaton művészeti fokozatot, továbbá tudományos tevékenységen művészeti tevékenységet is érteni kell.

(4) A doktori iskola új tudományágának nyilvántartásba vételére az (1)–(3) bekezdéseket kell megfelelően alkalmazni.

2. § (1) Doktori iskola létesítését legalább hét törzstag kezdeményezheti. A törzstagok többsége egyetemi tanár. Egy személy egyidejűleg csak egy doktori iskolában lehet törzstag.

(2) A legalább három tudományágban működő (multidiszciplináris) doktori iskolában tudományáganként legalább három törzstagnak kell lennie – a neveléstudományi területen működő doktori iskolákban a tanárképzéshez kapcsolódó diszciplináris területről is lehet törzstag –, akik többsége egyetemi tanár, és kutatási tevékenységüket az adott tudományágban fejtik ki. A két tudományágban működő (interdiszciplináris) doktori iskolában legalább tizenegy törzstagnak kell lennie, tudományáganként legalább négy törzstag – a neveléstudományi területen működő doktori iskolákban a tanárképzéshez kapcsolódó diszciplináris területről is lehet törzstag –, akik többsége egyetemi tanár, és kutatási tevékenységüket az adott tudományágban fejtik ki.

(3) Törzstag az lehet, aki

*a)*¹ tudományos fokozattal rendelkezik;

*b)*² a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés *o*) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázisban (a továbbiakban: Adatbázis) vizsgálандó;

c) művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja;

d) a ~~doktorjelöltek~~ doktoranduszok vezetésére való alkalmasságát bizonyította azzal, hogy témavezetésével legalább egy ~~doktorjelölt~~ doktorandusz doktori fokozatot szerzett és

e) az adott felsőoktatási intézményben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktató vagy tudományos kutató, aki a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 26. § (3) bekezdése alapján, a ~~költségvetési támogatás megállapítására felsőoktatási intézmény működési feltételei meglétének mérlegeléséhez~~ ezt a felsőoktatási intézményt jelölte meg.

(4) Ha a (3) bekezdés *a*)–*d*) pontjában foglalt feltételeket teljesíti, a doktori iskola létesítéséhez a felsőoktatási intézmény doktori tanácsának (a továbbiakban: doktori tanács)

jóváhagyásával törzstag lehet – az Nftv. 32. § (1) bekezdése szerinti – Professor Emeritus, vagy Professor Emerita (a továbbiakban együtt: Professor Emeritus) is annak a felsőoktatási intézménynek a doktori iskolájában, amelyben emeritált. A Professor Emeritusok közül egy tag vehető figyelembe a 2. § (1) bekezdésében meghatározott törzstagok tekintetében, a 2. § (2) bekezdésében meghatározott törzstagok tekintetében tudományáganként egy tag vehető figyelembe.

(5) A (3) bekezdés *a)–d)* pontjában foglalt feltételek teljesítése mellett törzstag lehet továbbá kutatóintézetben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott – Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező – tudományos tanácsadó vagy kutatóprofesszor is, amennyiben a felsőoktatási intézmény a kutatóintézettel erre vonatkozó megállapodást kötött. Közülük legfeljebb két tag vehető figyelembe a 2. § (1) bekezdésében meghatározott törzstagok tekintetében, a 2. § (2) bekezdésében meghatározott törzstagok tekintetében tudományáganként egy tag vehető figyelembe.

3. § A törzstagnak

a) legalább egy képzési ciklusban és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időtartamára meg kell felelnie a 2. §-ban foglaltaknak, valamint

b) vállalnia kell, hogy témavezetői tevékenységet is folytat a doktori iskolában.

4. § (1) A doktori iskola vezetőjét a doktori iskola egyetemi tanár törzstagjai közül – a törzstagok többségének javaslatára – a doktori tanács választja, és a rektor nevezi ki legfeljebb ötéves időtartamra. A kinevezés többször is meghosszabbítható.

(2) A doktori iskola oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket

– a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a doktori tanács alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

5. § (1) A törzstagok készítik elő a doktori iskola létesítésének dokumentumait, amelyek tartalmazzák:

a) a doktori iskola tudományterületi, tudományági besorolását;

b) azokat a mesterképzési szakokat, amelyekre alapozva a felsőoktatási intézmény eleget tesz az Nftv. 16. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

c) a doktori iskola kutatási területének megnevezését;

d) a doktori fokozatszerzési eljárás eredményeként kiadható doktori fokozat elnevezését;

e) a doktori iskola vezetésére jelölt személynek, a doktori iskola törzstagjainak, a doktori iskola első ~~három-négy~~ évre javasolt témavezetőinek, a doktori iskola további oktatóinak, meghívott hazai és külföldi oktatóknak (művészeti doktori iskola esetén művészeknek), kutatóknak a nevét, tudományos vagy művészeti önéletrajzát, az előző öt év legfontosabb tudományos (művészeti doktori iskola esetén tudományos vagy művészeti) eredményeinek, alkotásainak dokumentációját;

f) a doktori iskola Magyar Képesítési Keretrendszer 8. szintjének megfelelő képzési tervét;

g) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatait, amelyek a működés során várhatóan figyelembe vehetők;

h) a doktori iskola minőségbiztosítási tervét és

i) a doktori iskola működési szabályzatát.

(2) A dokumentációhoz mellékelni kell az érintettek nyilatkozatát arról, hogy vállalják a felkérést, és megfelelnek az e rendeletben rájuk vonatkozóan előírt feltételeknek.

(3) A doktori iskola létesítési dokumentációjának részét képezik a felsőoktatási intézmény által a doktori iskola tevékenységével kapcsolatos együttműködési megállapodások, különös tekintettel a 2. § (5) bekezdésében megjelölt együttműködési megállapodásokra.

(4) A doktori tanács előzetes véleménye szükséges ahhoz, hogy a doktori iskola vezetőjének javasolt személy a doktori iskola létesítésére vonatkozó kérelmet – a rektor útján – a szenátus elé terjessze jóváhagyásra.

6. § (1) A felsőoktatási intézmény rektora – a szenátus doktori iskola létesítésére vonatkozó döntése után – kéri az Oktatási Hivaltól (a továbbiakban: Hivatal) a doktori iskola nyilvántartásba vételét.

(2) A nyilvántartásba vételi kérelemhez mellékelni kell

a) a doktori iskola létesítésének dokumentumait;

b) a doktori tanács véleményét;

c) a felsőoktatási intézmény doktori iskola létesítésében érintett kutatási területének fejlesztési koncepcióját;

d) a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatát;

e) az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a doktori iskola honlapján a doktori képzésről évente rendszeres és nyilvános tájékoztatást ad, a felvételi követelményeket évente a honlapon és a felsőoktatási intézményben szokásos módon is közzéteszi; valamint

f) az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a doktori iskola adatait folyamatosan frissíti, hogy azok a doktori iskola állapotát naprakészen tükrözzék.

(3) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) az Nftv. 67. § (4) bekezdésében meghatározott szakértői véleményének megalapozása érdekében vizsgálja különösen a 2. § (3) bekezdés b) pontja tekintetében a szükséges követelmények teljesítését, a 2. § (5) bekezdésében és az 5. § (3) bekezdésében említett megállapodás érvényesülését, valamint a szakmai bírálati szempontrendszerében foglalt egyéb elvárások teljesítését.

7. §³ A doktori iskola nyilvántartott adataiban történt változásokat tizenöt napon belül be kell jelenteni a Hivatalnál.

8. § A doktori iskola megszüntetéséről a doktori tanács vagy a rektor kezdeményezésére a szenátus dönt. A rektor kezdeményezése esetén a szenátus – döntése előtt – beszerzi a doktori tanács véleményét. A rektor a szenátus döntése szerint kezdeményezi a Hivatalnál a doktori iskola nyilvántartott adatainak módosítását. A doktori iskolát a Hivatal bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül törli a nyilvántartásból.

2. A doktori tanács és a doktori iskola tanácsa

9. § (1) A doktori tanács létrehozásáról a szenátus az Nftv. 16. § (5) bekezdésében meghatározottak alapján dönt. A doktori tanács tagjainak kiválasztásakor – a tisztán hitéleti doktori képzések kivételével – biztosítani kell, hogy a tagok egyharmada, vagy legalább két tag ne legyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető felsőoktatási intézménnyel. E bekezdés alkalmazásában az intézmény Professor Emeritusa a felsőoktatási intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyban álló személynek minősül. A doktori tanács szavazati jogú tagjai – a doktorandusz képviselők kivételével – kizárólag olyan személyek lehetnek, akik a törzstagság feltételeinek megfelelnek. A doktori tanács tagjainak kiválasztása során törekedni kell mindazon tudományágak arányos képviselésére, amelyekben a felsőoktatási intézmény doktori fokozat odaítélésére jogosult. A tanács akkor határozatképes, ha szavazati jogú tagjainak többsége jelen van.

(2) A doktori tanács

a) véleményezi a doktori iskolák létesítési javaslatát;

b) a szenátus részére rendszeresen értékeli az egyetemen folyó doktori képzést és fokozatszerzést, különös tekintettel az Nftv. 84/A. § (4) bekezdésére;

c) indokolt esetben kezdeményezi doktori iskolák megszüntetését;

d) az Nftv. 16. § (5) bekezdése alapján tudományterületenként – ezen belül a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában meghatározott tudomány-, illetve művészeti ágakban –

tudomány-, illetve művészeti ági doktori tanácsot (a továbbiakban együtt: tudományági doktori tanács) hozhat létre, az összetételre és a személyi feltételre vonatkozó, az (1) bekezdésben megfogalmazott előírások betartásával;

~~e) dönt a doktori fokozatszerzési eljárások indításáról, a kreditelismerésekről, a doktori szigorlat tárgyairól, az Nftv. 16. § (4) bekezdésében meghatározott doktori fokozat odaítéléséről, honosításáról és visszavonásáról, mely jogosítványokat a doktori fokozat odaítélése, honosítása és visszavonása kivételével átruházhatja a tudományági doktori tanácsra; dönt a kreditelismerésekről, a komplex vizsga követelményeiről, az Nftv. 16. § (4) bekezdésében meghatározott doktori fokozat odaítéléséről, honosításáról és visszavonásáról, mely jogosítványokat - a doktori fokozat odaítélése, honosítása és visszavonása kivételével - átruházhatja a tudományági doktori tanácsra;~~

f) a doktori szabályzatban meghatározottak szerint a doktori iskolák javaslatára kijelöli a doktori felvételi bizottság tagjait, a bírálóbizottság tagjait és a hivatalos bírálókat, létrehozza a ~~szigorlati vizsga~~ **komplexvizsga**-bizottságot, továbbá jóváhagyja a doktori témavezetők és a doktori iskola oktatóinak személyét, mely jogosítványokat átruházhatja a tudományági doktori tanácsra;

g) meghatározza a doktori fokozatszerzés idegen nyelvi követelményei körében az első idegen nyelvként (első nyelvvizsga) elfogadható nyelvek listáját, mely jogosítványát átruházhatja a tudományági doktori tanácsra;

~~h) a bírálóbizottság véleménye alapján dönt a doktorjelölt zárt védés iránti kérelméről, mely jogosítványát átruházhatja a tudományági doktori tanácsra; a bírálóbizottság véleménye alapján dönt a zárt védés iránti kérelemről, mely jogosítványát átruházhatja a tudományági doktori tanácsra;~~

i) véleményezi a szenátus részére a rektornak a tiszteletbeli doktori illetve a tiszteletbeli doktori és professzori cím adományozására tett előterjesztéseit, valamint a doktori iskola megszüntetésére tett javaslatát;

j) megválasztja a felsőoktatási intézmény doktori iskoláinak vezetőit, megbízza illetve felmenti a doktori iskola tanácsának tagjait.

10. § (1) A doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testületként létrehozható a doktori iskola tanácsa, amelyet a doktori iskola törzstagjai választanak, tagjait pedig a doktori tanács bízza meg és menti fel.

(2) A doktori iskola tanácsa

a) jóváhagyja a doktori témakiírók, témavezetők és a doktori iskola oktatóinak személyét;

b) javaslatot tesz a meghirdetésre javasolt doktori témákra;

c) jóváhagyja a doktori téma kiírója témahirdetését;

d) jóváhagyja a doktorandusz doktori témáját;

e) végzi a képzés közbeni teljesítményértékelést.

3. A doktori fokozat megszerzésének feltételei és folyamata

11. § (1) A doktori képzéshez kapcsolódóan megállapodás köthető a felsőoktatási intézmény, a doktorandusz, doktorjelölt és a témavezető között.

(2) Az egészségügyi szakirányú felsőfokú szakképzési rendszerben rezidensként, vagy a felsőoktatási intézmények oktatói utánpótlásának biztosítására meghatározott szakképzésben központi gyakornokként résztvevők által teljesített törzsképzési és szakgyakorlati időből az illetékes kreditátviteli bizottság – a doktori szabályzatában meghatározottak szerint –, a doktori képzésben legfeljebb két félév, illetve hatvan kredit elismerését engedélyezheti.

~~**12. § (1)** A doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, jelentkezéssel és annak elfogadásával indul.~~

~~(2) A doktori szigorlat a doktori fokozatszerzési eljárás része, mely a doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája.~~

~~(3) A doktori szigorlatot nyilvánosan, szigorlati bizottság előtt kell letenni. A szigorlati bizottság legalább három tagból áll. A szigorlati bizottság tagjainak kiválasztásánál megfelelően alkalmazni kell a 9. § (1) bekezdésében meghatározott szabályokat, azzal a megszorítással, hogy ha a bizottság létszáma nem éri el az öt főt, mindössze egy tag ne legyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető felsőoktatási intézménnyel. Szigorlati bizottság elnöke csak egyetemi tanár, Professor Emeritus, vagy habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár lehet. A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni. A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.~~

~~(4) A doktori védésre a sikeres doktori szigorlat után kerülhet sor.~~

~~(1) Egyéni felkészülők esetén~~

~~a) a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával kezdődik;~~

~~b) a doktori iskola működési szabályzatában kell meghatározni a felvétel feltételeit;~~

~~c) a felvétellel a felsőoktatási intézmény elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételéül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni;~~

~~d) a felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.~~

~~(2) A komplex vizsgát – az Nftv. 72. § (5) bekezdésének megfelelően – az Országos Doktori Tanács által meghatározott elvek mentén szükséges megszervezni. A komplex vizsga követelményeit – a doktori iskola működési szabályzatában meghatározott módon – a doktori program meghirdetésekor közzé kell tenni.~~

~~(3) A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A bizottság legalább három tagból áll. A bizottsági tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A bizottság elnöke egyetemi tanár, habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár, Professor Emeritus vagy a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel rendelkező oktató, kutató lehet. A bizottság valamennyi tagjának tudományos fokozattal kell rendelkeznie. A bizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.~~

~~(4) A komplex vizsga két részből áll:~~

~~a) az elméleti részből, amely során a doktorandusz a vonatkozó tudományág, művészeti ág szakirodalmában való tájékozottságáról, aktuális elméleti és módszertani ismereteiről ad számot és~~

~~b) a tudományos vagy művészeti előrehaladásról való beszámolásból.~~

~~(5) A doktorandusz a sikertelen komplex vizsgát egy alkalommal, ugyanazon vizsgaidőszakban ismételheti meg.~~

~~(6) A komplex vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A vizsga eredményét az utolsó vizsgarész napján kell kihirdetni. A komplex vizsga értékelése kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet.~~

~~(7) A doktori értekezés benyújtásának feltétele az abszolutórium megszerzése.~~

13. § (1) A doktori téma olyan kutatási részterület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető irányításával – elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés formájában bizonyosságot tegyen. A doktori témát a doktori iskola tanácsa hagyja jóvá.

~~(2) A doktori eljárásban részt vevő személy a doktori témájában végzett kutatásainak eredményeiről tudományos közleményekben számol be. A doktori iskola szabályzata tartalmazza, hogy a doktori eljárásban részt vevő személynek az értekezés beadásakor milyen~~

~~—megjelent vagy közlésre elfogadott— tudományos közleményekkel kell rendelkeznie. A doktorandusz a doktori témájában végzett kutatásainak eredményeiről tudományos közleményekben, illetve (dokumentált) művészeti alkotótevékenységével számol be. A doktori iskola működési szabályzata tartalmazza, hogy a doktori értekezés benyújtójának az értekezés beadásakor milyen – megjelent vagy közlésre elfogadott – tudományos közleményekkel, illetve művészeti alkotótevékenységéről milyen dokumentációval kell rendelkeznie.~~

(3) A doktori iskola működési szabályzata tartalmazza a doktori fokozatszerzés nyelvi követelményeit, a nyelvi követelmények teljesítéséhez elfogadott nyelvek listáját, valamint a nyelvismeret igazolásának módját. Az első idegen nyelv kizárólag a doktori tanács által meghatározott idegen nyelvek egyike lehet. A nyelvismeret igazolásához legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsga, illetve azzal egyenértékű ~~bizonyítvány~~ okirat szükséges.

(4) A doktori téma kiírója az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori iskola tanácsa jóváhagyta.

(5) A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori iskola tanácsa jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek tudományos fokozatszerzésre való felkészülését.

(6) Egy doktorandusznak, illetve doktorjelöltnek egyidejűleg két témavezetője is lehet, amennyiben azt a doktori tanács jóváhagyja. A doktori értekezés címlapján a témavezető vagy a témavezetők nevét egyértelműen fel kell tüntetni.

14. § (1) A doktori értekezés téziszfüzete az önálló tudományos munkásság, illetve az önálló művészeti alkotótevékenység eredményeit összefoglalóan mutatja be. Az eredményeket egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a pályázó szakmai publikációira, illetve művészeti alkotásaira építve.

(2) A doktori értekezést a kérelem benyújtásával egy időben vagy a kérelem elfogadását követő két éven belül kell benyújtani.

(3) A doktori értekezés benyújtásának feltétele továbbá, hogy a doktorjelöltnek nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, ~~—illetve fokozatszerzési eljárásra való jelentkezését két éven belül nem utasították el,~~ illetve két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése. Az ezen további feltételeknek való megfelelésről a doktorjelölt írásban nyilatkozatot tesz a doktori értekezés benyújtásakor és a fokozatszerzési eljárásra történő jelentkezéskor.

15. § (1) A doktori értekezés bírálatára a doktori tanács két hivatalos bírálót kér fel. Az egyik bíráló nem állhat foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető felsőoktatási intézménnyel.

(2) A két hivatalos bíráló az értekezés benyújtásától számított – a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakra eső – két hónapon belül írásos bírálatot készít az értekezésről, és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre. Ha az egyik bíráló javaslata nemleges, a doktori tanács egy további, harmadik bírálót is felkér.

16. § (1) A doktori értekezést bírálóbizottság előtt, nyilvános vitában kell megvédeni.

(2) A doktori értekezés nyilvános vitájának lebonyolítására, valamint az értekezés elfogadásáról való döntéshozatalra és a nyilvános véde értékelésére a doktori tanács bírálóbizottságot hoz létre. A bírálóbizottság legalább három tagból áll. A bírálóbizottság tagjainak kiválasztásánál megfelelően alkalmazni kell a 12. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

(3) Az értekezést, a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakra eső két hónapon belül, nyilvános vitára kell bocsátani. A ~~doktorjelölt~~ doktori értekezés benyújtója a

bírálatokat előzetesen kézhez kapja, és azokra a védés előtt írásban, a védés során – a nyilvános vitában – szóban válaszol.

(4) A ~~doktorjelölt~~ doktori értekezés benyújtója a nyilvános vita keretében ismerteti értekezésének téziseit, majd a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol. A ~~doktorjelölt~~ doktori értekezés benyújtója kérelmére, a bírálóbizottság támogató véleménye alapján és a doktori tanács jóváhagyásával zárt védés tartható, ha a doktori értekezés szabadalmi eljárással érintett vagy nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmaz.

(5) A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással dönt az értekezés elfogadásáról. Az elnök ezután az eredményt nyilvánosan kihirdeti.

(6) A védésről és a bizottság döntéséről jegyzőkönyvet kell felvenni. A ~~doktori szigorlat és~~ védés eredményéről a felsőoktatási intézmény – a doktorjelölt kérelmére – igazolást ad, jelezve abban, hogy az igazolás nem jelenti a doktori fokozat odaítélését.

(7) ~~Két elutasító bírálat vagy sikertelen védés esetén új eljárás leg hamarabb két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető. Két elutasító bírálat vagy sikertelen védés esetén ugyanazon doktori témában új doktori értekezés benyújtása leg hamarabb két év elteltével, legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető. Eltérő doktori témában a doktori értekezés benyújtója leg hamarabb két év elteltével, a 12. § (1) bekezdése szerinti eljárásban kérheti felvételét a doktori fokozatszerzési eljárásra.~~

(8) A felsőoktatási intézmény a doktori tanács által odaítélt doktori fokozatról a doktori anyakönyvben rögzített határozat alapján a tudományterületet, azon belül tudományágot, illetve művészeti ágat is megjelölő oklevelet állít ki, és erről egyúttal értesíti a Hivatalt.

(9) A fokozatszerzési eljárást az értekezés benyújtását követő egy éven belül kell befejezni.

(10) A doktori fokozat a doktori tanács határozata alapján vonható vissza, amennyiben megállapításra kerül, hogy a doktori fokozat odaítélésének feltételei nem teljesültek.

(11) A fokozatszerzési eljárás és a jogorvoslati eljárás részletes szabályait a felsőoktatási intézmény doktori szabályzata tartalmazza.

17. § A doktori eljárásban hivatalos bírálóként vagy bizottsági tagként nem vehet részt az a személy,

- a) aki az érintett személy közeli hozzátartozója, vagy
- b) akitől az ügy tárgyilagossága elbírálása nem várható el.

4. A kitüntetéses doktorrá avatás részletes feltételei

18. § (1) Kitüntetéssel avatható doktorrá az a személy, akinek

a) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 11. §-a, illetve a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 29. §-a alapján végzett tanulmányai során a 9. évfolyamtól kezdődően az egyes évfolyamok tanulmányi követelményeiről kapott bizonyítványában, továbbá az érettségi bizonyítványában minden jegye jeles (5), szorgalmának értékelése pedig példás (5);

b) az osztott képzésben alap- és mesterszakon vagy az osztatlan képzésben végzett tanulmányai során letett valamennyi kötelező vizsgája jeles (5) vagy a felsőoktatási intézmény által alkalmazott értékelési rendszerben jeles (5) eredménynek felel meg; valamint

c) a doktori tanulmányai során letett kötelező vizsgáinak eredménye jeles (5), továbbá ~~a fokozatszerzési eljárás során~~ feltéve, hogy doktori szigorlatot teljesíteni volt köteles - doktori szigorlatának minősítése summa cum laude, a doktori védésen nyújtott teljesítményét pedig a meghatározott értékelési rendszerben a legmagasabbra értékelték.

(2) Amennyiben a jelölt tanulmányait részben külföldön végezte, az (1) bekezdésben foglalt követelményeket – a külföldi oklevél által tanúsított végzettségi szint elismerését, illetve a doktori oklevél honosítását követően – a külföldi oktatási intézmény értékelési rendszerének megfelelően kell figyelembe venni.

(3) Főiskolai, illetve egyetemi szintű képzés után megszerzett végzettségi szint esetében az (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltakat a főiskolai, illetve egyetemi szintű képzés eredményeire is érteni kell.

(4) A felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában az (1) bekezdés *b)–c)* pontjaiban meghatározottakhoz képest további szakmai feltételeket is megállapíthat.

19. § (1) Kitüntetéses doktorrá avatáshoz való hozzájárulás érdekében a felsőoktatási intézmény javaslata alapján az oktatásért felelős miniszter tesz előterjesztést a köztársasági elnöknek.

(2) Az előterjesztéshez a felsőoktatási intézmény rektora megküldi az oktatásért felelős miniszternek azon dokumentumok hiteles másolatát, amelyek tanúsítják, hogy a jelölt megfelel a 18. §-ban meghatározott feltételeknek.

(3) A kitüntetéses doktorok avatásukkor Magyarország címerével ellátott, 8 g súlyú 14 karátos aranygyűrűt kapnak kitüntetésként.

(4) A kitüntetéses avatással kapcsolatos kiadások fedezetéről a javaslatot tevő felsőoktatási intézmény gondoskodik.

5. A tiszteletbeli doktori, valamint a tiszteletbeli doktori és professzori cím adományozása

20. § A felsőoktatási intézmény szenátusa a rektor javaslatára a doktori tanács véleményének kikérésével tiszteletbeli doktori (Doctor Honoris Causa) vagy tiszteletbeli doktori és professzori (Doctor et Professor Honoris Causa) címet adományozhat annak, aki a doktori szabályzatban foglaltak alapján arra érdemessé vált abban a tudományágban, amelyben a felsőoktatási intézmény doktori fokozat odaítélésére jogosult.

6. A habilitáció

21. § (1) A habilitált doktor – rövidítve: „dr. habil.” – cím (a továbbiakban együtt: habilitált doktor cím) kérelem alapján lefolytatott habilitációs eljárás eredményeként nyerhető el.

(2) Habilitációs eljárás megindítását kérheti bárki, aki megfelel az alábbi feltételeknek:

a) doktori fokozattal rendelkezik, és a tudományos fokozat megszerzése óta – de legalább öt éve – magas szintű, önálló tudományos illetve művészeti alkotó tevékenységet folytat;

b) hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben legalább nyolc féléven keresztül látott el oktatói feladatot;

*c)*⁵ tudományos alkotással történő habilitáció esetén rendszeres, magas szintű szakirodalmi tevékenységet folytat, amelyet rangos nemzetközi, lektorált, a szakterületen mértékadóként elismert folyóiratokban megjelent cikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő – az Adatbázis alapján vizsgált – hivatkozások igazolnak, emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos rendezvényeken;

d) műszaki alkotásra épülő habilitáció esetén rendszeres, magas szintű alkotótevékenységet folytat, amelyet megvalósult szabadalmak, tervek, valamint lektorált folyóiratcikkek és ezekre kapott hivatkozások igazolnak; a habilitáló előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai szakmai rendezvényeken; nemzetközileg is kiemelkedő gyakorlati eredményeinek pozitív hazai és nemzetközi szakmai visszhangja nyomtatott formában is megjelent;

e) művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív, visszhangja igazolja.

(3) A habilitációs kérelemhez mellékelni kell a doktori fokozat megszerzése óta végzett tudományos, illetve műszaki vagy művészeti alkotótevékenység eredményeinek tézisekben történő összefoglalását. A habilitációs bizottság előírhatja habilitációs értekezés benyújtását is.

A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni. Az új megállapításokat tételesen a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott tudományos publikációkat, illetve alkotásokat a tézispontokhoz rendelve.

(4) A habilitált doktor cím a pályázó doktori fokozatának megfelelő tudományágban nyerhető el. A kérelmező doktori fokozatának tudományágától eltérő tudományágban akkor kérhető a habilitációs eljárás megindítása, ha a kérelmezőnek a tudományos fokozat megszerzése óta kifejtett tevékenysége ezt indokolja.

22. § (1) Habilitációs eljárás lefolytatására és habilitált doktor cím odaítélésére a felsőoktatási intézmény azon a tudományterületen, ezen belül abban a tudományágban és művészeti ágban jogosult, amelyben doktori fokozat odaítélésére jogosult.

(2) A habilitációs eljárás lefolytatására és a habilitált doktor cím odaítélésére az egyetem habilitációs bizottságot hoz létre. A bizottság tagjainak kiválasztásakor biztosítani kell, hogy a tagok

a) közül az adott felsőoktatási intézményben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott oktatók vagy tudományos kutatók rendelkezzenek habilitált doktor címmel,

b) legalább kétharmada egyetemi tanár legyen, és

c) egyharmada, de legalább két tag ne legyen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az adott felsőoktatási intézménnyel.

(3) A habilitációs bizottság elnöke a felsőoktatási intézmény egyetemi tanára. A habilitációs bizottság elnökének és tagjainak megbízása legfeljebb öt évre szól, és többször is meghosszabbítható.

(4) A habilitációs bizottság a szabályzatban meghatározottak szerint habilitációs eljárásokat folytat le, és ennek keretében:

a) kijelöli a hivatalos bírálókat és a habilitációs bírálóbizottságot,

b) értékeli a bírálóbizottság jelentését,

c) dönt a habilitált doktor cím odaítéléséről.

(5) A habilitációs eljárás a következő részekből áll:

a) habitusvizsgálat, mely a 21. § (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesítését vizsgálja,

b) a habilitációs tézisek értékelése,

c) magyar és idegen nyelvű – habilitációs előadás és annak értékelése az Nftv. 108. § 7. pontjának megfelelően,

d) nyilvános vita és annak értékelése.

23. § (1) A felsőoktatási intézmény habilitációs bizottsága tudomány- illetve művészeti ági habilitációs bizottságokat hozhat létre, az összetételre és a személyi feltételre vonatkozó, a 22. § (2) bekezdésében megfogalmazott előírások betartásával. Az így létrehozott szakmai habilitációs bizottságoknak a felsőoktatási intézmény habilitációs bizottsága a 22. § (4) bekezdésében meghatározott jogköreit – a 22. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogosultság kivételével – átruházhatja.

(2) A felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában rendelkezhet úgy, hogy a habilitációs bizottság feladatait is a doktori tanács látja el, amennyiben annak összetétele eleget tesz a 22. § (2) bekezdése feltételeinek.

(3) A habilitációs tézisek illetve – ha benyújtásra kerül – a habilitációs értekezés, a nyilvános vita és az előadás értékelésére a habilitációs bizottság bírálóbizottságot hoz létre. A bírálóbizottság tagjainak kiválasztására megfelelően alkalmazni kell a 22. § (2) bekezdésében meghatározott szabályokat. A bírálóbizottság elnöke csak egyetemi tanár vagy Professor Emeritus lehet.

24. § (1) A felsőoktatási intézmény – a bírálóbizottság jelentése alapján – a habilitációs bizottság által odaítélt habilitált doktor címről, a doktori anyakönyvben rögzített határozat

alapján a tudományterületet, azon belül tudományágot, illetve művészeti ágat is megjelölő habilitációs oklevelet (decretum habilitationis) állít ki, amelyről egyúttal tájékoztatja a Hivatalt.

(2) A habilitált doktor cím a habilitációs bizottság határozata alapján vonható vissza, amennyiben megállapításra kerül, hogy a cím odaítélésének feltételei nem teljesültek.

(3) A habilitációs eljárás során is alkalmazni kell a 17. §-ban foglalt rendelkezéseket.

(4) A habilitációs eljárást a kérelem benyújtásától egy éven belül be kell fejezni.

25. § A habilitáció és a jogorvoslati eljárás részletes szabályait a felsőoktatási intézmény habilitációs szabályzata tartalmazza. A habilitációs szabályzat a 21. § (2) bekezdés *b*) pontjában szabályozott időtől hosszabb időt is meghatározhat. A habilitációs szabályzat és a doktori szabályzat összevonható.

7. Záró rendelkezések

26. § (1) Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a hatálybalépését követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(2) ~~E rendelet alapján az érintett felsőoktatási intézményeknek 2013. július 31-ig módosítaniuk kell a doktori és habilitációs szabályzatukat. E rendeletnek – a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló /2016. (...) Korm. rendelettel megállapított 2. § (3) bekezdés *d*) és *e*) pontjára, 5. § (1) bekezdés *e*) és *f*) pontjára, 6. § (4) bekezdésére, 9. § (2) bekezdés *b*), *e*), *f*) és *h*) pontjára, 11. § (1) bekezdésére, 12. §-ára, 13. § (2), (3) és (6) bekezdésére, 14. § (2) és (3) bekezdésére, 16. § (3), (4), (6), (7), (9) és (11) bekezdésére, 18. § (1) bekezdés *c*) pontjára, 26. § (2), (3), (6) bekezdésére tekintettel – a felsőoktatási intézményeknek 2016. október 15-ig kell módosítaniuk a doktori szabályzatukat.~~

(3) Az e rendelet 2. § (3) bekezdés *d*) pontjában megfogalmazott feltételt a már működő doktori iskolák tekintetében 2013. szeptember 30-tól kezdődően kell teljesíteni, illetve az ezt megelőzően nyilvántartásba vett törzstagok tekintetében 2013. szeptember 30-tól kezdődően kell alkalmazni.

(4) Új doktori iskola alapításakor – ide nem értve azon tudományágakat, amelyekben az adott intézményben korábban már működött doktori iskola – a doktori iskola hét törzstagjából legalább öt törzstagnak, interdiszciplináris doktori iskola esetén legalább nyolc törzstagnak kell megfelelnie a 2. § (3) bekezdés *d*) pontjában előírt feltételnek. Ezen doktori iskolák valamennyi törzstagjának az alapítástól számított 6. naptári év végéig kell megfelelnie a 2. § (3) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek.

(5) A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény és a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény szabályainak megfelelően elnyert habilitált doktori cím egyenértékű jelen rendelet szabályai szerint elnyert habilitált doktori címmel.

(6) Az a doktorandusz, doktorjelölt, aki a doktorandusz, doktorjelölti jogviszonyát a 2016/2017-es tanévet megelőzően létesítette

a) az Nftv. és e rendelet 2016. augusztus 31-én hatályos rendelkezései szerint szerezhethet doktori fokozatot, vagy

b) jogosult a 12. § (1) bekezdés alapján korábbi doktori tanulmányai elismerése mellett felvételét kérni azzal, hogy az Nftv. 47. § (2) bekezdés szerinti nyolc féléves támogatási időt – a doktori képzésben már igénybe vett támogatási idejére is tekintettel – nem lépheti túl.⁶

¹ A 2. § (3) bekezdés a) pontja a 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet 26. §-ával megállapított szöveg.

² A 2. § (3) bekezdés b) pontja a 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet 26. §-ával megállapított, a 345/2015. (XI. 19.) Korm. rendelet 31. § 1. pontja szerint módosított szöveg.

³ A 7. § a 345/2015. (XI. 19.) Korm. rendelet 32. §-a szerint módosított szöveg.

⁴ A 18. § (1) bekezdés b) pontja a 345/2015. (XI. 19.) Korm. rendelet 33. §-a szerint módosított szöveg.

⁵ A 21. § (2) bekezdés c) pontja a 345/2015. (XI. 19.) Korm. rendelet 31. § 2. pontja szerint módosított szöveg.

⁶ A 26. § (6) bekezdése a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.